

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

**ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ
РЕВИЗИЈИ**

*ИНСТИТУТА ЗА НЕСТАЛА ЛИЦА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2018. ГОДИНУ*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

ИЗВЈЕШТАЈ

О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

**ИНСТИТУТА ЗА НЕСТАЛА ЛИЦА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2018. ГОДИНУ**

Број: 04-16-1-832/19

Сарајево, јул 2019. године

Садржај

I	МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	5
	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	5
	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	7
II	ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ	9
1.	КРИТЕРИЈУМИ	9
2.	РЕАЛИЗАЦИЈА РАНИЈИХ ПРЕПОРУКА	9
3.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА	11
3.1	Организација и руковођење	11
3.2	Интерна ревизија	13
4.	БУЏЕТ	13
5.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	13
5.1	Преглед расхода и издатака из буџета	14
5.1.1	Бруто плате	14
5.1.2	Путни трошкови	14
5.1.3	Издаци за употребу возила	15
5.1.4	Текући грантови	16
5.1.5	Капитални издаци	16
5.2	Биланс стања	16
5.2.1	Попис средстава и обавеза	17
5.3	Преглед динамике запошљавања	17
6.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ	19
7.	КОМЕНТАРИ	20
	ПРИЛОЗИ	20

I МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Мишљење независног ревизора се даје на основу проведене финансијске ревизије која обухваћа ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја **Института за нестала лица Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Институт)** који обухваћају: биланс стања на 31.12.2018. године, преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама, преглед расхода и издатака из буџета, по економским категоријама, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања, преглед дознака из текуће резерве буџета, за годину која завршава на тај дан и анализу извршења буџета – текстуални дио, укључујући и сажетак значајних рачуноводствених политика.

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји **Института** приказују истинито и фер, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2018. године и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу с прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење

Ревизију смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI). Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у одјељку *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја*.

Независни смо о **Институту** у складу с етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу с тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Одговорности руководства за финансијске извјештаје

Руководство **Института** је одговорно за израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу с прихваћеним оквиром финансијског извјештавања на нивоу институција Босне и Херцеговине тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумијева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе услјед преваре или грешке, одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје, као и одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена, које су разумне у датим околностима.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе јесу ли финансијски извјештаји као цјелина сачињени без значајног погрешног приказивања услјед преваре или грешке и издати извјештај независног ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу с Међународним стандардима врховних ревизионих институција увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји. Погрешни прикази могу настати услјед преваре или грешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донесене на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије у складу с Међународним стандардима врховних ревизионих институција, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- Препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања финансијских извјештаја, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизионе поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизионе доказе који су довољни и примјерени да обезбиједе основ за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказивања насталог услјед преваре је већи од ризика насталог услјед грешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно изостављање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.
- Стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизионе поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о успјешности интерних контрола.
- Оцјењујемо примјереност кориштених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створило руководство.
- Оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и одражавају ли финансијски извјештаји трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

С руководством комуницирамо у вези с, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним налазима ревизије, укључујући и оне који се односе на значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

Мишљење

У вези с ревизијом финансијских извјештаја **Института** за 2018. годину, извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

Према нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације **Института** за 2018. годину у складу су, у свим материјалним аспектима, са законима и другим прописима који су дефинисани као критеријуми за дату ревизију.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и ISSAI 4000 - Стандард за ревизију усклађености. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у одјељку *Одговорности ревизора за ревизију усклађености*.

Независни смо о **Институту** у складу с етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу с тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Скретање пажње

Не изражавајући резерву на мишљење о усклађености, скрећемо пажњу на следеће:

- *Приликом унапређења и интерних премјештаја се поступало супротно одредбама Правилника о интерном премјештају и распоређивању запосленика у институцијама БиХ (тачка 5.3. Извјештаја).*
- *Питање мандата Управног одбора, који је и даље у статусу „привременог Управног одбора“ те још увијек неријешено питање истеклог мандата Надзорног одбора Института (тачка 3.1. Извјештаја).*
- *Неусаглашеност Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста Института с одлукама Савјета министара БиХ (тачка 3.1. Извјештаја).*

Одговорности руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство **Института** је такође одговорно обезбиједити да су активности, финансијске трансакције и информације у складу с прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврховито и законито кориштење расположивих средстава за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорности ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе јесу ли активности, финансијске трансакције и информације, у свим материјалним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура, како би прибавили ревизионе доказе о томе користе ли се

средства за одговарајуће намјене и је ли пословање **Института**, према дефинисаним критеријумима, усклађено с релевантним законима и другим прописима.

Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање субјекта ревизије. Такође, наша одговорност подразумијева и оцјену финансијског управљања, функције интерне ревизије и система интерних контрола.

Сарајево, 24.07.2019. године

**ГЕНЕРАЛНИ
РЕВИЗОР**

Драган
Вранкић, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Јасмин Пилица, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Ранко Крсман, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. КРИТЕРИЈУМИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине извршила је ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијева процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило јесу ли предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени с одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

За оцјену усклађености са законима и другим прописима кориштени су сљедећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2018. годину
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о управи и подзаконски акти
- Закон о финансирању институција БиХ
- Статут Института за нестала лица.

2. РЕАЛИЗАЦИЈА РАНИЈИХ ПРЕПОРУКА

Канцеларија за ревизију институција БиХ извршила је финансијску ревизију Института за 2017. годину, сачинила Извјештај о финансијској ревизији и дала позитивно мишљење на финансијске извјештаје и позитивно мишљење на усклађеност са скретањем пажње на питање мандата Управног одбора, који је у статусу привременог Управног одбора, неријешено питање истеклог мандата Надзорног одбора Института, изостанак активности на усаглашавању Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у складу с одлукама Савјета министара БиХ, слабости везане за процес успостављања свеобухватног система финансијског управљања и контроле и недостатке и слабости у процесу јавних набавки. У Извјештају су дате препоруке у циљу отклањања уочених неправилности. Институт није поступио у складу с чланом 16. тачка 3. Закона о ревизији институција БиХ и није нас извјестио о предузетим активностима на реализацији датих препорука у циљу надилажења неправилности идентификованих у извјештају о обављеној ревизији за 2017. годину. Накнадно, након обављене претходне финансијске ревизије за 2018. годину, 21.02.2019. године Институт је доставио акциони план за реализацију препорука из Извјештаја за 2017. годину у којем су дефинисани носиоци активности и рокови.

Увидом у предузете активности, дајемо осврт на реализацију препорука:

Оцјена реализације препорука	Реализован а	Реализаци ја у току	Нереализова на
Институт није донио нове интерне акте нити је извршио измјену постојећих којима се регулишу права запослених.			●
И даље постоје слабости интерне контроле у процесу службених путовања јер Институт не поступа у потпуности у складу с важећом Одлуком Савјета министара БиХ. Такође, интерним актом није прецизно дефинисана релација службеног путовања за коју се признају накнаде за трошкове превоза за чланове привременог Управног одбора и Савјетодавног одбора.			●
Институт није усагласио Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста с одлукама Савјета министара БиХ.			●
Институт је у мају 2019. године упутио ургенцију према Савјету министара БиХ и Међународној комисији за нестала лица ICMP у циљу рјешавања питања истеклог мандата Надзорног одбора.		●	
Колегиј директора је упознао привремени Управни одбор са ставом ревизије гледе потребе рјешавања статуса привременог Управног одбора Института, уз навођење посљедица које може произвести његов постојећи статус.		●	
Институт није у цијелости документовао и имплементирао процес финансијског управљања и контроле у дијелу који се односи на израду регистра ризика. У 2018. години је донесен Правилник о финансијском управљању и мапа ризика.		●	
Институт је за једног члана Колегија директора презентовао доказ о пребивалишту/боравишту, али није било сачињено ново рјешење о остваривању права на трошкове смјештаја и одвојеног живота за једног од чланова Колегија.		●	
И даље постоје слабости интерних контрола код праћења реализације уговора и неувођења одговарајуће евиденције о потрошњи материјала вриједносно и количински те се не врше набавке у складу са закљученим уговором.			●
Институт није обезбиједио свеобухватне податке о кориштењу возила, а приликом сервисирања и поправака није обезбиједио потпуну контролу над стварањем обавеза.			●
Институт је обавио попис имовине и обавеза, али није у цијелости поступао у складу с Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ, те није благовремено донесена Одлука о отпису		●	

сталних средстава према приједлогу Комисије за попис.			
Институт је унаприједио механизам пописа обавеза према добављачима на крају буџетске године у смислу усклађивања аналитичких књиговодствених евиденција у помоћним књигама с одговарајућим сумарним контима Главне књиге и правовремено обезбиједио књиговодствене податке о стањима на 31.12.2018. г.	●		
Институт је правовременог доносио Одлуке о избору најповољније понуде (набавка возила). Такође, закључени уговор садржи све битне елементе који су предвиђени тендерском документацијом, а и кориштена је законска могућност гледе гаранција у складу с планираном вриједности јавне набавке.	●		
Институт је отклонио слабости система извјештавања у дијелу реализовања издатака за услуге мобилних и фиксних телефона.	●		

У току 2018. године нису биле евидентиране накнаде плате за боловање преко 30 односно 42 дана те ће се реализовање препоруке, гледе унапређења система интерних контрола код подношења захтјева за рефундирање накнаде плате за боловање преко 30 односно 42 дана, у складу с Инструкцијом Министарства финансија и трезора БиХ, разматрати у будућем периоду.

3. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Институт је одговоран за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

3.1 Организација и руковођење

Унутрашња организација и начин рада Института утврђени су Правилником о унутрашњој организацији из 2007. године и Измјене истог из 2015. године.¹ Правилником о унутрашњој организацији Института, уређен је начин рада и руковођења Институту, те опис радних мјеста запослених. Истим су систематизована радна мјеста за 55 извршилаца. Буџетом за 2018. годину планирано је 52 запослених, а на 31.12.2018. године било их је 49.

Током 2018. године је сачињен нови Приједлог правилника о унутрашњој организацији Института у складу с Одлуком о принципима за утврђивање унутрашње организације органа управе БиХ² и Одлуком о разврставању радних мјеста и критеријумима за опис послова радних мјеста у институцијама БиХ³. Међутим, исти није прошао интерну процедуру усвајања на Колегију директора и Управног одбора.

¹ Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста број:01-40-УО-356/07 од 17.12.2007. године и Правилник о измјенама истог број:0571-02-1932/15 од 4.11.2015. године.

² Службени гласник БиХ, број 30/13.

³ Службени гласник БиХ, број 30/13, 67/15.

ПРЕПОРУКА 1

Институт је дужан провести процедуру доношења Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста Института у складу с важећим одлукама Савјета министара БиХ.

Подсјећамо да је Савјет министара БиХ уз сагласност другог суоснивача Међународне комисије за нестала лица донио Одлуку о формирању привременог Управног одбора Института за нестала лица БиХ⁴ и Одлуку о измјени Одлуке о формирању привременог Управног одбора Института⁵ којом је измијењен један члан овог Управног одбора. Ревизија је претходно изразила став да је статус „привремени Управни одбор“ неуобичајен статус за руководно тијело које има утврђен дјелокруг права и одговорности у руковођењу радом Института и у вези с тим процијенили смо да постоји могући ризик гледе одлука које произлазе из рада овог тијела, али и успореног реаговања на битна питања која се тичу дјелокруга рада Института.

Надаље, већ дужи низ година скретана је пажња на неријешено питање именовања чланова Надзорног одбора којима је мандат истекао крајем 2010. године.

Колегиј директора Института је упутио ургенцију према Савјету министара БиХ и Међународној комисији за нестала лица (ICMP) гледе истеклих мандата члановима Надзорног одбора, али није било позитивног одмака у вези с наведеним питањем у вријеме сачињавања овог Извјештаја.

ПРЕПОРУКА 2

Институт је дужан заузети проактиван став гледе коначног рјешавања статуса „привременог Управног одбора“ и истеклог мандата чланова Надзорног одбора у циљу утврђивања мандата ових органа управљања и надзирања рада Института у складу с важећим прописима.

Систем финансијског управљања и контроле није у цијелости имплементиран у складу са Законом о финансирању институција БиХ⁶, Приручником за финансијско управљање и контролу и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ. Институт је сачинио попис и мапирање пословних процеса те утврдио и процијенио ризике. Крајем 2018. године донесен је Правилник о финансијском управљању и контроли у Институту. Међутим, још није био сачињен Регистар ризика. Институт је попунио образац Годишњег извјештаја о финансијском управљању и контроли за 2018. годину и доставио Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора БиХ 07.02.2019. године.

ПРЕПОРУКА 3

Институт је обавезан да успостави свеобухватан систем финансијског управљања и контроле који укључује и сачињавање Регистра ризика.

⁴ Службени гласник БиХ, број 90/16.

⁵ Службени гласник БиХ, број 70/17 привремени Управни одбор је именован за период до именовања чланова Управног одбора Института који се бирају процедуром јавног конкурса, како је то предвиђено Споразумом о преузимању улоге суоснивача Института.

⁶ Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13.

3.2 Интерна ревизија

Институт није обавезан да формира јединицу интерне ревизије. У складу са Законом о интерној ревизији институција БиХ⁷ и Одлуком о критеријумима за успостављање јединица интерне ревизије у институцијама БиХ⁸, интерна ревизија Института је у надлежности Министарства за људска права и избјеглице БиХ.

Јединица за интерну ревизију Министарства за људска права и избјеглице је 27.02.2019. године доставила коначан извјештај за ревизију „Планирање и извршење буџета у Институту“. Институт је сачинио план активности за реализовање датих препорука. Такође, извршена је и накнадна ревизија плата и накнада за 2017. годину, и праћење предузетих активности Института на дате препоруке гледе ревидираног процеса.

4. БУЏЕТ

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2018. годину⁹, Институту су одобрена средства у укупном износу од 2.969.000 КМ. Укупно извршење буџета за 2018. годину износило је 2.685.230 КМ.

Институт је извршио усклађивања капиталних издатака буџета 23.05.2018. године за које је Министарство финансија и трезора БиХ дало сагласност за измјену намјенске структуре капиталних улагања повећањем позиције набавка опреме за 35.000 КМ. Такође, на основу Одлуке о реструктурисању расхода од 15.11.2018. године извршено је усклађивање буџетских позиција у оквиру одобреног буџета. Укупан износ реструктурисања износио је 20.000 КМ (смањени издаци за уговорене и друге посебне услуге 20.000 КМ, а повећани износи на буџетским позицијама накнаде трошкова запослених 10.000 КМ и путним трошковима 10.000 КМ).

Након наведених усклађивања, укупно расположива средства у буџету Института су износила 3.004.000 КМ, од чега за текуће издатке 2.019.000 КМ, капиталне издатке 185.000 КМ и текуће грантове 800.000 КМ.

План и програм рада Института за 2018. годину усвојен је од стране привременог Управног одбора Института. Извјештај о раду Института за 2018. годину достављен је Савјету министара БиХ. Према презентованом акту, Савјет министара БиХ је 18.04.2019. године упутио Потврду о проведеним процедурама и документацији потребној за сачињавање Извјештаја о раду у складу с Анексом I Јединствених правила за израду правних прописа у институцијама БиХ¹⁰ и Одлуком о годишњем планирању рада и начину праћења и извјештавања о раду у институцијама БиХ.¹¹

Извјештај о раду Института за 2018. годину је разматран и усвојен на 173. сједници Савјета министара БиХ одржаној 10.06.2019. године.

5. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Институт је сачинио Годишњи финансијски извјештај за 2018. годину и доставио га надлежним тијелима и институцијама у складу с важећим прописима и у утврђеном року. Анализом биљешки уз финансијске извјештаје констатовано је да исте садрже свеобухватне информације о извршењу буџета Института.

⁷ Службени гласник БиХ, број 27/08 и 32/12.

⁸ Службени гласник БиХ, број 49/12 и 69/12.

⁹ Службени гласник БиХ, број 08/18.

¹⁰ Службени гласник БиХ, број :11/05, 58/14, 60/14, 50/17, 70/17 и 08/18.

¹¹ Службени гласник БиХ, број 94/14.

5.1 Преглед расхода и издатака из буџета

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама, у периоду од 01.01. до 31.12.2018. године, укупно остварени расходи исказани су у износу од 2.685.230 КМ, што је у односу на расходе планиране буџетом за 2018. годину мање за 318.770 КМ.

Значајни расходи из буџета односе се на: бруто плате (1.171.000 КМ), накнаде запослених (182.008 КМ), путне трошкове (43.976 КМ), издатке за употребу возила (118.682 КМ), унајмљивање имовине и опреме (150.420 КМ), уговорене и друге посебне услуге (129.740 КМ). Остали значајни расходи односе се на капиталне издатке (125.195 КМ) и текуће грантове (682.139 КМ).

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

5.1.1 Бруто плате

Бруто плате и накнаде из плата на 31.12.2018. године исказане су у износу од 1.171.000 КМ, од чега нето плате и накнаде износи 581.560 КМ, а порези и доприноси 472.033 КМ. Бруто плате и накнаде су мање у односу на претходну годину за 40.791 КМ, што је посљедица мањег броја запослених у 2018. години. Просјечан број запослених за које су исплаћене бруто плате у Институту био је 50. Буџетом за 2018. годину планирано је 52 запослених, а с 31.12.2018. године у Институту је било 49 запослених.

5.1.2 Путни трошкови

Укупно остварени путни трошкови с 31.12.2018. износе 43.976 КМ, од чега се 22.941 КМ односи на трошкове путовања властитим возилом и 12.263 КМ на трошкове дневница у земљи. У односу на претходну годину већи су за 14.452 КМ.

Проведеном ревизијом констатоване су слабости интерних контрола које се огледају у непрецизном дефинисању релације службеног путовања, која се признаје за ситуације када Институт сноси трошкове превоза за чланове одбора који долазе из других градова на састанак у Сарајеву, користећи властити аутомобил или неки други превоз¹². Уочене су и слабости интерних контрола код попуњавања путних налога и сачињавања извјештаја и документовања трошкова службеног путовања. (нпр. у извјештају се само наводи да су подносиоци путног налога присуствовали сједници, састанку и сл.; путни налози не садрже датум правдања путног налога; одређена рјешења о кориштењу властитих аутомобила за службено путовање се доносе ретроактивно, док одређена рјешења немају ни број ни датум акта; одлуке о службеном путовању се доносе само за службена путовања у иностранство и исте нису сачињене у складу с Одлуком о начину и поступку остваривања права запослених у институцијама БиХ на накнаду за службено путовање; у појединачним случајевима позиви на сједнице нису потписани).

¹² Интерним актом је дефинисано да уколико чланови одбора користе за службено путовање властити аутомобил припада им право на накнаду у висини од 20% цијене литре бензина (еуросупер 95) по пређеном километру на одобреној релацији, а према цјеновнику одабраног добављача горива за потребе Института. При томе није дефинисано која релација је релевантна релација службеног путовања, односно је ли то од мјеста пребивалишта или од мјеста рада.

ПРЕПОРУКА 4

Институт је дужан да поступа у складу с Одлуком о начину и поступку остваривања права запослених на накнаду за службено путовање¹³. С тим у вези, потребно је интерним актом дефинисати накнаду за трошкове превоза чланова одбора у смислу прецизне релације службеног путовања.

5.1.3 Издаци за употребу возила

Укупни трошкови за употребу и одржавање возила износе 118.682 КМ. Значајнији издаци се односе на набавку горива (68.507 КМ), набавку материјала и услуга одржавања возила (25.472 КМ) регистрацију и осигурање моторних возила (22.430 КМ).

Правилником Савјета министара БиХ о условима набавке и начину кориштења службених возила у институцијама БиХ дефинисано је да Институт има право на три службена возила за редовне активности, а Правилником о условима набавке, броју и начину кориштења и одржавања специјализованих службених возила, Институту је одобрено додатних 20 специјализованих возила (четири теретна, шест теренских и десет путничких возила). *Увидом у предочену документацију, констатовали смо да Институт располаже с четири службена возила за редовне активности и 22 специјализована службена возила, што је за три више од правилницима одобрених.*

ПРЕПОРУКА 5

Институт је дужан да број службених возила којима располаже усклади с Правилником Савјета министара БиХ о условима набавке и начину кориштења службених возила у институција БиХ.

Сагледавајући употребу возила, може се констатовати да ни у 2018. години нису успостављени механизми контроле који у пуној мјери обезбјеђују поуздане податке, на основу којих би се контролисала намјенска употреба средстава. Уочено је како се и даље у већини налога не попуњава почетно и крајње стање километар сата по свакој релацији (уписује се почетно стање километар сата на почетку мјесеца и крајње приликом закључења путног налога за возило), не уписује се стање километраже у моменту сипања горива, број рачуна, вријеме поласка и доласка, као ни колона пређени пут; приликом поправке возила констатовано је да уз фактуре недостају адекватни радни налози о извршеном сервисирању као доказ да је услуга реализована; на фактурама добављача за гориво налази се и набавка потрошног материјала, а што није уговорено; установљена су прекорачења уговорених износа за набавку горива и сервисирање возила као и непокривеност једног дијела године уговором. Можемо закључити да је Институт одређени дио године вршио одржавање возила без закљученог уговора, а узрок је кашњење у провођењу поступка набавке.

ПРЕПОРУКА 6

У циљу транспарентног управљања одобреним средствима, потребно је унаприједити интерне контроле у дијелу који се односи на праћење намјенске употребе службених возила.

¹³ Одлука о начину и поступку остваривања права запослених у институцијама БиХ на накнаду за службено путовање (Службени гласник БиХ, број 6/12 и 72/17).

5.1.4 Текући грантови

Законом о буџету институција БиХ за 2018. годину, Институту су одобрена средства за текуће грантове у укупном износу од 800.000 КМ, од чега 600.000 КМ за грантове другим нивоима власти – грантови тужилаштвима и 200.000 КМ за грантове појединцима – Грант за укуп ексхумираних лица. Укупан износ реализације текућих грантова је 682.139 КМ, од чега за грантове нижим нивоима власти – тужилаштвима 600.000 КМ и грантове појединцима – за укопе ексхумираних лица 82.139 КМ.

Грантови другим нивоима власти – грантови тужилаштвима: На основу Правилника о начину кориштења средстава Института за ексхумације и идентификације и Одлуке привременог Управног одбора Института одобрена је расподела средстава за ексхумације и идентификације у износу од 600.000 КМ, и то надлежним тужилаштвима у Федерацији БиХ (512.000 КМ) и Републици Српској (88.000 КМ). Надлежна тужилаштва су обавезна на крају сваког мјесеца доставити Извјештај о утрошку средстава, а Годишњи извјештај најкасније до 15. јануара наредне године, у складу с чланом 10. Правилника о начину кориштења средстава Института за ексхумације и идентификације. У вријеме обављања завршне ревизије констатовано је да су Институту достављени извјештаји надлежних тужилаштва на прописаним обрасцима.

Грантови појединцима за укопе ексхумираних лица су реализовани у износу од 82.139 КМ. Цијене погребне опреме и услуга те услови и мјере за остваривање права на трошкове укопа посмртних остатака идентификованих и неидентификованих несталих лица утврђене су и реализују се у складу с Одлуком о утврђивању висине трошкова укопа посмртних остатака идентификованих и неидентификованих лица.

5.1.5 Капитални издаци

Укупна вриједност капиталних издатака за набавку опреме је планирана и одобрена у буџету у 2018. години у износу од 185.000 КМ. Реализовано је 125.195 КМ за набавку опреме. Значајнији износ односио се на набавку службених возила (120.393 КМ).

5.2 Биланс стања

У билансу стања на 31.12.2018. године исказана су укупна средства у износу од 340.992 КМ. Укупне обавезе с изворима средстава исказане су у износу од 633.803 КМ.

Значајне ставке биланса стања односе се на неотписану вриједност сталних средстава (340.992 КМ), обавезе према добављачима (111.980 КМ), обавезе према запосленима (112.971 КМ) и краткорочна разграничења (67.860 КМ) и изворе средстава (340.992 КМ).

Краткорочне текуће обавезе исказане су у износу од 111.980 КМ, а састоје се од обавеза према добављачима у износу од 99.233 КМ, обавеза по обустављеним порезима и доприносима у износу од 2.515 КМ и обавеза према физичким лицима у износу од 10.232 КМ.

Обавезе према запосленима износе 112.971 КМ, а односе се на обавезе за плате у износу од 53.311 КМ, обавезе за накнаде плата у износу од 8.411 КМ, порезе и доприносе на плате у износу од 42.872 КМ и осталих обавеза према запосленима у износу од 8.377 КМ. Краткорочна разграничења износе 67.860 КМ, а односе се на разграничене расходе за набавку роба и услуга (набавка моторних возила). С датумом обављања завршне ревизије наведени износ је затворен.

Биланс стања приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

5.2.1 Попис средстава и обавеза

Институт за нестала лица БиХ је извршио попис сталних средстава на 31.12.2018. године. Именована је комисија за попис основних средстава и ситног инвентара, која је сачинила Извјештај о попису основних средстава и ситног инвентара са стањем на 31. 12. 2018. године, а који је усвојено од стране руководства. Пописна комисија је такође извршила попис туђих средстава, средства Министарства финансија и трезора БиХ која су усаглашена с Министарством, као и средства Владе Брчко дистрикта БиХ и иста нису усаглашена.

Комисија је у Извјештају о извршеном попису констатовала да стварно стање одговара књиговодственом стању. Међутим, увидом у документацију констатовано је како није извршено усклађивање стварног и књиговодственог стања кроз Модул дуготрајне имовине. Такође, у току ревизије није нам презентован извјештај из модула сталних средстава „Обрачун инвентуре на 31.12.2018. године“ и нисмо се могли увјерити да су подаци исказани у попису сталних средстава усаглашени с подацима исказаним у Главној књизи Института.

Утврђен је мањак сталних средстава садашње вриједности 0 КМ (2 ГПС уређаја која нису раздужена), за шта је руководство Института донијело одговарајућу одлуку о расходовању утврђених мањкова, али не и мјере против лица одговорних за мањкове. Евидентирани мањак је искњижен из модула дуготрајне имовине. Комисија је констатовала 19 сталних средстава која нису у функцији и предложила да се иста отпишу, јер њихов поправак не би био исплатив. У току обављања завршне ревизије нису биле донесене одговарајуће одлуке о отпису.

Према Извјештају Комисије за попис сталних средстава и ситног инвентара са стањем на 31.12. 2017. године, у току 2018. године Институт је донио Одлуку о расходовању 60 сталних средстава која нису у функцији, као и да се средства која су искњижена по Одлуци из 2015. године еколошки униште. Средства предложена за расход су расходована, али нису била евидентирана на конту средстава ван употребе.

Поступцима ревизије утврђено је да су обавезе према добављачима пописане на основу усклађивања података из помоћних евиденција (КУФ) с подацима из Главне књиге. Такође је утврђено да стања код појединих добављача нису усаглашена с изводима отворених ставки.

ПРЕПОРУКА 7

Институт је дужан у вези с пописом имовине поступати у потпуности у складу с Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ¹.

5.3 Преглед динамике запошљавања

Према презентованим подацима, током 2018. године у Институту је троје запослених интерно премјештено, односно унапријеђено, а за двоје запослених је престао радни однос стицањем услова за одлазак у пензију. Унапређења запослених су вршена без провођења процедуре јавног конкурса, на основу Одлуке предсједавајућег Колегија директора. Одлуке су донесене у складу с чланом 9. став 2. Закона о раду у институцијама БиХ¹⁴ и чланом 22 Статута Института, и у истим се Институт не позива на важећи

¹⁴ Службени гласник БиХ број::26/04,7 05,48 05,60 10,32 13 93

подзаконски акт заснован на Закону о раду у институцијама БиХ који детаљно разрађују унапређења путем интерног премјештаја¹⁵. Наиме, према Правилнику о интерном премјештају и распоређивању запосленика у институцијама БиХ (у даљем тексту Правилник), *интерни премјештај и распоређивање може се извршити на слично радно мјесто - радно мјесто истог нивоа, као и на радно мјесто вишег нивоа, у случају када орган жели унаприједити запосленика на радно мјесто вишег нивоа, а запосленик испуњава услове радног мјеста на које се премјешта. Под вишим, односно нижим нивоом радног мјеста, у складу с наведеним Правилником, подразумијева се радно мјесто првог сљедећег вишег, односно нижег ранга истог степена стручне спреме од радног мјеста на којем се запосленик тренутно налази.*

Поступцима ревизије утврђено је да Институт није интерни премјештај - унапређење извршио у складу са споменутим Правилником. Увидом у документацију, констатовано је да је једно лице интерно премјештено - унапријеђено с радног мјеста са средњом стручном спремом (референт за административно-техничке послове) на радно мјесто с високом стручном спремом (шеф подручне канцеларије). Друго лице на радном мјесту са средњом стручном спремом (истражилац) је на исти начин крајем децембра 2018. године Одлуком о интерном премјештају и распоређивању распоређено на радно мјесто с високом стручном спремом (шеф подручне канцеларије). Током ревизије нам нису презентовани ни докази о испуњавању услова за обављање послова радног мјеста с високом школском спремом (радно искуство) дефинисаног у Правилнику о систематизацији радних мјеста Института. Према важећем Правилнику, искуство послје стицања стручне спреме се не спомиње, него се спомиње уопштено искуство на истим или сличним пословима који су наведени у опису послова шефа подручне канцеларије. Став руководства Института гледе одредби члана 13. Статута који прописује надлежности подручних канцеларија да послови које обављају запослени у подручној канцеларији (у конкретном случају референт за административне послове и истражитељ који раде на пословима средње стручне спреме) одговарају пословима шефа подручне канцеларије, за ревизију није прихватљив јер се онда поставља питање сврхе постојања Правилника о систематизацији радних мјеста. Подсјећамо да је ревизија и у претходним годинама указивала на неусаглашеност интерних аката Института с актима којима је регулисан радно-правни статус запослених у институцијама БиХ. Такво стање има, између осталог, за посљедицу неисправно поступање приликом интерног премјештаја запослених.

ПРЕПОРУКА 8

Институт је дужан да код унапређења запослених досљедно проводи одредбе Закона о раду у институцијама БиХ и подзаконских аката.

Током ревизије констатовано је да поједина лица имају максималан коефицијент минулог стажа, а исте су још увијек у радном односу. Овим питањем се бавила интерна ревизија кроз накнадну ревизију плата и накнада за 2017. годину. Констатовано је да Институт није предузимао кораке на рјешавању радно-правног статуса лица код којих је уочено (увидом у радне књижице) да имају више од 40 година радног стажа. Колегиј директора је донио закључак у априлу 2018. године у којем није сматрао да запосленик има испуњене услове за старосну пензију и зато није предузимао даље кораке. Такође, представници Института су током ревизије истакли да према Увјерењу о достављеним подацима регистрованим у матичној евиденцији од стране административне службе надлежног Фонда ПИО за конкретног запосленог постоји прекид у уплати доприноса тадашњег послодавца те да на темељу достављене Потврде исти запослени није био у радном односу код конкретног

¹⁵ Службени гласник БиХ број 19/12 и 49/13

послодавца. Институт се у овој ситуацији држао мишљења Министарства правде БиХ¹⁶ према којем запосленик нема испуњен услов 40 година стажа осигурања. У циљу даљег разјашњења цијеле ситуације око постојања испуњености услова за пензионисање запосленог, Институт је у децембру 2018. године упутио допис Федералном заводу ПИО.

ПРЕПОРУКА 9

Институт је обавезан да рјешавање радно-правног статуса запослених врши с дужном пажњом те да све ситуације које се односе на запослене Института правовремено и у сарадњи с надлежним институцијама рјешава у складу с важећим прописима те о томе извјештава на одговарајући начин.

6. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Институт је донио План јавних набавки за 2018. годину како је прописано Законом о јавним набавкама. Према презентованим подацима, Институт је у 2018. години провео 13 поступака јавних набавки (два отворена поступка, три конкурентска захтјева за доставу понуда и осам поступака путем директних споразума). Након проведених поступака, укупна вриједност закључених уговора износила је 175.895 КМ (68.891 КМ из текућих издатака и 107.004 КМ из капиталних издатака).

У процесу ревизије је констатовано да није успостављен систем праћења реализације уговора закључених по проведеним процедурама јавних набавки (нпр. гориво, сервисирање возила, компјутерски материјал итд.). Такође, Образац праћења реализације уговора/оквирног споразума није ажуриран нити објављен на интернет страници Института према одредбама Упутства о објављивању основних елемената уговора и измјена уговора. Адекватан систем интерних контрола за праћење реализације уговора битан је за добро планирање као и рационално и намјенско трошење јавних средстава. Институт је, због кашњења у провођењу великог броја поступака јавних набавки за 2018. годину имао прекорачење уговорених износа као и непокривеност једног дијела године уговором (нпр. Уговор за сервисирање возила закључен тек у студену 2018. године, док је претходни уговор истекао у јуну 2018. године, уговор о набавци горива је закључен такође у новембру 2018. године, а претходни је истекао у јулу 2018. године). Неблаговремено провођење поступака јавних набавки може имати за посљедицу довођење у повољнији положај одређених добављача и набавке роба и услуга по неповољнијим условима него је то стање на тржишту.

ПРЕПОРУКА 10

Институт треба више пажње посветити правовременом покретању поступака јавних набавки, те обезбиједити ажурнији приступ у праћењу реализације уговора како не би дошло до прекорачења уговорених износа.

Изабраним узорком ревизије су обухваћене и тестиране значајније процедуре јавних набавки проведених у 2018. години. То су процедуре проведене путем отвореног поступка за набавку теренских специјализованих моторних возила и отворени поступак за набавку и испоруку горива и мазива за моторна возила Института.

Отворени поступак набавке теренских специјализованих моторних возила: На основу Одлуке о покретању поступка јавне набавке теренска моторна возила и Одлуке о измјени одлуке о покретању поступка за набавку специјализованих теренских моторних возила за

¹⁶ Мишљење Министарства правде БиХ број 09-02-4-11456/15.

потребе Института, покренут је отворени поступак набавке четири нова специјализована службена теренска моторна возила чија је укупна планирана вриједност 149.400 КМ без ПДВ-а. Предвиђена је подјела на три лота од којих је лот 1 набавка једног теренског специјализованог моторног возила поништен јер није достављена нити једна понуда, а окончане су процедуре за лот 2 и лот 3. Након проведене процедуре закључени уговори вриједности за лот 2 44.900 КМ (без ПДВ-а) и лот 3 58.000 КМ (без ПДВ-а).

Поступцима ревизије наведених појединачних процедура јавних набавки нису уочене значајније неправилности.

7. КОМЕНТАРИ

Институт је у остављеном року доставио коментаре на Нацрт извјештаја о ревизији за 2018. годину.

У достављеним коментарима су прихваћени налази и препоруке ревизије. Уз коментаре су достављени прилози који потврђују покренуте активности на реализовању препорука ревизије из 2018. године. Уз коментаре је достављена и обавијест Савјета министара БиХ о разматрању и усвајању Извјештаја о раду Института за 2018. годину, на основу чега је у тексту Извјештаја извршена допуна информације о овом питању. Узимајући у обзир наведено, овај извјештај представља коначан извјештај који, изузимајући претходно споменуто допуну гледе Извјештаја о раду Института за 2018. годину, није мијењан у односу на Нацрт извјештаја о обављеној ревизији.

Вођа тима за финансијску ревизију

Нада Лацо, виши ревизор, с.р.

Руководилац Одјељења за финансијску ревизију

Неџад Хајтић, виши ревизор, с.р.

Чланови тима за финансијску ревизију

Невена Бугарин, ревизор, с.р.

Азра Хусић, ревизор, с.р.

Невена Кењић, ревизор, с.р.

Руководилац Одјељења за развој, методологију и контролу квалитета финансијске ревизије

Драгољуб Ковинчић, виши
ревизор, с.р.

Прилози

Табела I – Преглед расхода буџета за 2018. годину

Табела II – Биланс стања на 31.12.2018. године

Изјава о одговорностима руководства

Преглед расхода буџета за 2018. годину

Институт за нестала лица БиХ

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађивања буџета	Укупни буџет (2+3)	Извршење буџета	Процент 5/4*100
1	2	3	4	5	6
1. Текући издаци	2,019,000	0	2,019,000	1,877,896	93
Бруто плате и накнаде	1,258,000		1,258,000	1,171,000	93
Накнаде трошкова запослених	180,000	10,000	190,000	182,008	96
Путни трошкови	34,000	10,000	44,000	43,976	100
Издаци телефонских и пошт. услуга	35,000		35,000	31,607	90
Издаци за енергију и ком. услуге	31,000		31,000	23,974	77
Набавка материјала	19,000		19,000	17,682	93
Издаци за усл. превоза и горива	85,000		85,000	80,846	95
Унајмљивање имовине и опреме	156,000		156,000	150,420	96
Издаци за текуће одржавање	31,000		31,000	30,997	100
Издаци за осигурање	18,000		18,000	15,646	87
Уговорене и друге посебне услуге	172,000	-20,000	152,000	129,740	85
2. Капитални издаци	150,000	35,000	185,000	125,195	68
Набавка земљишта			0		
Набавка грађевина			0		
Набавка опреме	150,000	35,000	185,000	125,195	68
Набавка осталих сталних средстава			0		
Реконструкција и инвест. одржавање			0		
3. Текући грантови	800,000	0	800,000	682,139	85
Капит. грант. др. нивоима власти	600,000		600,000	600,000	
Капит. гр. појединцима	200,000		200,000	82,139	41
4. Вишегодишња капитална улагања	0	0	0	0	
			0		
5. Новчане донације	0	0	0	0	
			0		
6. Програми посебне намјене	0	0	0	0	
			0		
7. Укупно (1+2+3+4+5+6)	2,969,000	35,000	3,004,000	2,685,230	89

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило 01.03.2019. године.

Предсједавајући Колегија директора:

Никола Перишић

Биланс стања на 31.12.2018. године

Институт за нестала лица БиХ

Табела II

Опис	31.12.2018.	31.12.2017.	Процент 2/3*100
1	2	3	4
1.Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе	0	346	0
Новчана средства		341	0
Краткорочна потраживања		5	0
Краткорочни пласмани			
Интерни финансијски односи			
Залихе			
Краткорочна разграничења			
2. Стална средства	340,992	78,583	434
Стална средства	1,274,257	1,019,327	125
Исправка вриједности	933,265	940,744	99
Неотписана вриједност сталних средстава	340,992	78,583	434
Дугорочни пласмани			
Дугорочна разграничења			
УКУПНО АКТИВА (1+2)	340,992	78,929	432
3. Краткорочне обавезе и разграничења	292,811	408,798	72
Краткорочне текуће обавезе	111,980	49,753	225
Краткорочни кредити и зајмови			
Обавезе према запосленима	112,971	126,470	89
Интерни финансијски односи			
Краткорочна разграничења	67,860	232,575	29
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови			
Остале дугорочне обавезе			
Дугорочна разграничења			
5. Извори средстава	340,992	78,583	434
Извори средстава	340,992	78,583	434
Остали извори средстава			
Нераспоређени вишак прихода/расхода			
УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	633,803	487,381	130

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен.

Руководство је Биланс стања одобрило 01.03.2019. године.

Предсједавајући Колегија
директора:
Никола Перишић

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 1580) предвиђа да ревизор треба добити одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Института за нестала лица Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Институт) дужно је обезбиједити да финансијски извјештаји за 2018. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13), Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 25/15 и 91/17) и Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција Босне и Херцеговине (протокол Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине, број 01-08-02-1-1515-1/15, од 4.2.2015.). Руководство је такође обавезно поступати у складу са Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2018. (Службени гласник БиХ, број 8/18) и пратећим упутствима, појашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Института.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухваћају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја и усклађеност са законима и другим прописима;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије;
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи.

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па стога и за предузимање одговарајућих мјера како би се спријечиле и откриле проневјере и остале незаконитости.

Датум, 30.04.2019. г.

Предсједавајући Колегија
директора:
Никола Перишић